

Datum
2023-06-09

Adress

Diarienummer
SBN-2023-352

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

STK-2023-601 Remiss - Begäran om yttrande kring förslag till ändring av riksintresseanspråk Foteviken – Glostorp M128, Skåne län

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden delar länsstyrelsens uppfattning att riksintresset M128 behöver genomgå en översyn. Stadsbyggnadsnämnden delar också i huvudsak den föreslagna avgränsningen och värdebeskrivningen men vill dock framföra att riksintressets utbredning söder om Virkesvägen i Oxie bör utgå. Det är ett område som enligt översiktsplanen ska utvecklas till ett framtida verksamhetsområde. Stadsbyggnadsnämnden menar att en sådan justering av riksintresseavgränsningen inte påtagligt påverkar riksintressets värden på ett negativt sätt. Stadsbyggnadsnämnden önskar också ett förtydligande av att mötet mellan backlandskapet och slättlandskapet i Lockarp ger speciella betingelser. Det gör området norr och väster om den planerade bussdepån mindre känsligt för förändringar med exempelvis tillkommande bebyggelse. Sådana tillskott bedöms varken påverka de betydelsefulla siktlinjerna eller upplevelsen av det öppna landskapet. Då riksintressets anspråk inte ska vara större än vad som behövs och Fjärdingslöv inte ligger inom det riksintressanta stråket av monumentala megalitgravar och bronsåldershögar, behöver även skälen för att områdena kring Fjärdingslöv ingår i riksintresset förtydligas.

Yttrande

Stadsbyggnadsnämnden välkomnar länsstyrelsens översyn av Skånes riksintressen för kulturmiljövård. Ett antal av dessa riksintressen berör Malmö, varav M128 har den största utbredningen. I Malmö stads översiktsplan konstateras att riksintresset M128 rymmer områden som inte är av den dignitet att de bör utgöra en del av riksintresset samt att det är ett otydligt samband mellan riksintressets utbredning och de värden riksintresset har att bevaka. I översiktsplanen efterlyses därför en översyn av riksintresset i sin helhet. Sammantaget gör detta att stadsbyggnadsnämnden anser den nu genomförda översynen av riksintresset M128 som särskilt angelägen.

Riksintressets avgränsning

Riksintresset M128 Foteviken - Glostorp är mycket omfattande och berör idag stora delar av södra Malmös öppna jordbrukslandskap. Enligt förslaget till ny avgränsning utgår både de delar av riksintresset som ligger innanför Yttre ringvägen och delar av det så kallade Robotfältet i riksintressets nordöstra delar. Inom Malmö kommun utgår även samtliga områdena väster om Trelleborgsvägen (E6:an), förutom ett parti vid strandängarna söder om Klagshamn. Riksintresset M128 föreslås utanför kommungränsen slås samman med M136 Fuglie – MellanGrevie – Skåre. Skälet är att de har snarlika riksintressanta berättelser.

Stadsbyggnadsnämnden välkomnar en avgränsning som inte längre inbegriper områden innanför Yttre ringvägen. Detta ligger i linje med vad Malmö stad förordat i Malmös översiktsplan ända sedan år 2000. Det är ett naturligt ställningstagande då de kulturhistoriskt värdefulla sambanden bröts då Yttre ringvägen anlades. Stadsbyggnadsnämnden delar också utredningens uppfattning att områdena kring Skumparp och området mellan Tygelsjö och strandängarna inte rymmer sådana kulturhistoriska värden eller samband att det motiverar ett riksintresseutpekande. Såväl Skumparp, Naffentorp, Petersborg som Katrinetorp har dock lokala kulturhistoriska värden. Malmö stad avser att även fortsatt skydda dessa. Det sker bland annat genom att de i Malmös översiktsplan redovisas som Uppmärksamhetsområden för kulturhistoriskt särskilt värdefulla miljöer.

Stadsbyggnadsnämnden noterar att den nya gränsen längs Trelleborgsvägen nu föreslås följa vägens dragning. Förändringen är välkommen då det blir enklare att i landskapet avläsa gränsen för de utpekade värdena. Av samma skäl förordar stadsbyggnadsnämnden att den del av riksintresset som ligger söder om Klagshamn ges en avgränsning som följer Bäckaforsvägen och det dike som i vägens förlängning leder ut i havet. Denna uppfattning delas av länsstyrelsen även om avgränsningen inte är uppdaterad i utredningsförslagets kartor.

I riksintresseområdets nordöstligaste del har gränsen söder om Yttre ringvägen justerats så att den följer landskapets formation. Stadsbyggnadsnämnden menar att detta är en mer begriplig avgränsning än den som redovisades tidigare. När det gäller riksintresseområdets utbredning kring Oxie vill stadsbyggnadsnämnden dock framföra att riksintressets utbredning söder om Virkesvägen bör utgå. Det är ett område som i översiktsplanen redovisas som ett framtida verksamhetsområde. En sådan justering av riksintresseområdets utbredning bedöms inte påverka riksintressets värden på ett negativt sätt.

Motiv och uttryckstext

Föreslagen motivtext framhåller värdet av det storskaliga odlingslandskapet med spridd gårdsbebyggelse och rätlinjiga vägnät. Stora delar av sydvästra Skåne skulle kunna inrymmas i en sådan beskrivning. Stadsbyggnadsnämnden menar därför att värdet av en denna struktur måste inbegripa även andra kulturhistoriska värden för att motivera ett riksintresseutpekande. Ett sådant andra värde är exempelvis stråket av monumentala megalitgravar och bronsåldershögar. Stadsbyggnadsnämnden delar förslagets uppfattning att sikt sambanden mellan dessa är unika och därmed bevarande värda. Dessa samband utgör ett

fullgott motiv för ett riksintresseutpekande. Stadsbyggnadsnämnden kan dock inte se att området kring Fjärdingslöv innefattas av detta stråk. Då riksintressets anspråk inte ska vara större än vad som behövs för att säkerställa riksintressets berättelse behöver det tydligare framgå varför områdena kring Fjärdingslöv ska kvarstå inom riksintresset.

De delar av riksintresset som ligger öster om Trelleborgsbanan utgör de västligaste delen av backlandskapet. Vid Trelleborgsbanan sker det tydliga mötet mellan backlandskapet och slättlandskapet. Nivåskillnaden ger brynet speciella betingelser. Det är i denna typ av bryn som järnvägar och vägar historiskt ofta placerats, så även i detta fall. Stadsbyggnadsnämnden önskar ett förtydligande av värdetexten så att det går att utläsa att skiljet mellan backlandskapet och slättlandskapet har speciella betingelser då siktlinjerna passerar över området kring Lockarp och att marken redan fragmenterats av bland annat järnvägsspår. Det gör området norr om och väster om den planerade bussdepån mindre känsligt för förändringar i form av tillkommande bebyggelse. Sådana bebyggelsetillskott skulle inte heller störa upplevelsen av det öppna jordbrukslandskapet.

Stadsbyggnadsnämnden konstaterar att den föreslagna formella motivtexten även fortsatt är mycket kortfattad. Det framtagna underlagsmaterialet utgör dock ett tydligare underlag då kommunen genomför planeringsarbeten som berör riksintresseområdet.

Arbetet med översynen av riksintresset har genomförts i en föredömligt god och öppen dialog. Ett arbetssätt som förhoppningsvis kommer att prägla även efterföljande översynsarbeten.

Detta yttrande har samrått med kulturförvaltningen.

ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

sekreterare

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]